

Moltašanova, da bodo namestili na raznih najbolj severnih točkah avtomatične vremenske postaje, katere bodo spustili na večni led iz aeroplanov. Nekatero od teh naprav se bodo gotovo obnesle in pošiljale po širnem svetu s pomočjo radija kar same brez človeške vodilne roke vremenska opazovanja iz krajev, ki odločujejo glede vremena celemu svetu. Poročilom avtomatičnih vremenskih postaj bodo sledile sigurne vremenske napovedi najboljših tozadevnih strokovnjakov in znanstvenikov.

Viničarska kreditna zadruga.

Občni zbor.

Kakor se ob raznih jubilejnih prilikah postavljajo spomeniki, tako smo si ga postavili enako tudi mi viničarji ob desetletnici obstoja naše »Strokovne zveze viničarjev«. Toda ta naš spomenik ni kak dragocen kamen ali soha, marveč živ organizem, ki se bo razvijal vedno dalje in višje ter bo postajal vedno mogočnejši. Za spomin desetletnice naše in organizirane viničarske borbe smo si ustanovili »Viničarsko kreditno zadrugo«, to je, našo lastno in stanovsko hranilnico in posojilnico. Svoj sedež ima v prostorih tajništva »Strokovne zveze viničarjev« v Slamnaku nad Ljutomerom.

Dne 1. julija 1930 je že začela ta zadruga redno poslovati in dne 27. julija je že imela svoj prvi izredni občni zbor. Treba je bilo še spremeniti pravila, izvoliti nadzorstvo in potrditi pravilnike o podružnicah zadruga, ki se bodo ustanovile v vseh viničarskih krajih, kjer so že viničarji organizirani. Načelnik zadruga je podal pri tej priliki pregled stanja zadruga v teh 27 tih dnevih njenega obstoja, katero pa je nad pričakovanje zadovoljivo. Članov je štela zadruga do tedaj že 60, ki so vsi plačali deleže. Vloženega denarja je bilo v teh dneh pri zadrugi vsega skupaj 36.781 Din. Celotni denar-

ni promet v teh dnevih pa je znašal 76.517 Din. Na podlagi tega se najlepše kaže naša strokovna zavest, ker ta denar je izključno le viničarski in pa dejstvo, da smo imeli viničarji popolnoma prav, da smo se odločili za lastno kreditno zadrugo, ker le po njej se bode merila naša skupna gospodarska moč in zraven strokovne organizacije se vodila najuspešnejša borba za našo čimvečjo gospodarsko in socialno neodvisnost od vsakogar. Te številke in v tako kratki dobi nam čisto jasno prikazujejo, kaj lahko zmoremo viničarji, samo če le hočemo. Naše moči je treba samo zbrati, ne pa jih pustiti raztresene, pozabljene in nevidne, kakor se je to dogajalo dosedaj. Ako imajo drugi stanovni svoje banke in denarne zavode, ni res, da mi viničarji niti ene zadruga ne bi mogli. Ako vidimo, da je kaj takega koristno drugim, nikoli ne more biti škodljivo nam. Samo več zavesti, več skupnosti in zupanja v lastno združeno moč je treba, pa bo vse šlo. Koliko težko prisluženega in celo pristradanega viničarskega denarja je šlo že drugim v korist. Zato pa sedaj vsak po svojih močeh skušajmo popraviti zamujeno. — Predvsem se zavedajmo, da bomo nalagali svoje prihranke, bodisi večje ali manjše le pri svoji zadrugi. Predvsem naši mladini se nudi sedaj najlepša prilika, da začne s štedenjem na redne mesečne in obvezne vloge. Naj bi ne bilo viničarja, ki bi ne bil član

svoje kreditne zadruga in plačal vsaj enega deleža. Veljati mora povsod načelo: »Svoji k svojim«, in v tem je naša rešitev.

*

Cene in sejmska poročila.

Borove štuke za korita, late, krajinke, škodle (šindeli) za strohe in vsake debelosti rezan les prodaja Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25.

Vinske sode različne velikosti prodaja Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 9. avgusta so pripeljali špeharji na 32 vozov 43 komadov zaklanih svinj; kmetje 7 voz krompirja, 17 čebule, 6 sena in 4 slame. Svinjsko meso je bilo po 15 do 30 Din, špeh 17—24, krompir 0.75—2, čebula 3, seno 65—80, slama 45—55. Pšenica 2, ječmen 1.25—1.50, oves 1.25—1.50, kuzuza 1.75—2, proso 2.50, fižol 2.50—3, grah 8. Kokoš 30—45, par piščancev 30—70, raca 18—20, gos 30—60, domači zajec 6—35. Česen 16, buče 1—4, gobe 2.50—3, jabolka 4—6, hruške 8—10, slive 4—10, breskve 14—18, grozdje 14—16. Mleko 2.50—3, smetana 12—14, surovo maslo 36, jajca 0.80—1.25, med 15—18 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem, dne 8. avgusta 1930 je bilo pripeljanih 335 svinj in dve kozi; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad od 125 do 150 Din; 7 do 9 tednov stari od 200 do 250 Din; 3 do 4 mesece stari od 300 do 350 Din; 5 do 7 mesecev stari od 450 do 500 Din; 8 do 10 mesecev stari od 650 do 850 Din; eno leto stari od 900 do 1100 Din. 1 kg žive teže pa so prodajali po Din 11 do 13; 1 kg mrtve teže pa po Din 15 do 17. Prodanih je bilo 186 svinj.

NAŠA DRUŠTVA

Svečina. Katoliško prosvetno društvo priredi v nedeljo, dne 24. avgusta popoldne ob 3. uri v grajski nakletki veliko veselico »Obmejni domovinski dan«. Na sporedu je 14 jako zanimivih točk: godba, petje, (moški in mešani zbor), deklamacije, igra s predhodnim predavanjem itd. Nudila se bodo vsakovrstna jedila, alkoholne in brezalkoholne pijače. — Iskreno vabljeni vsa okoliška društva, posebno pa sosedna!

Jarenina. V nedeljo dne 17. avgusta, popoldne po večernicah, vprizori Marijin vrtec pod okriljem Katoliškega prosvetnega društva v Jarenini štiridejanko »Sirota Jerica«. Vsi starši in prijatelji otrok iskreno vabljene! — Katoliško prosvetno društvo si je nabavilo nove kulise, pripravne za vse izpremembe, ki jih lahko ob tej priliki vidite!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Fantovski dan za župnije Cirkevce, Ptujška gora, Hajdina, Sv. Vid in Sv. Lovrenc se vrši v nedeljo, dne 24. avgusta tega leta pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Ob pol 10. uri služba božja, pridigal bo prof. g. dr. Jeraj iz Maribora; nato je fantovsko zborovanje zunaj

Ste naročeni na list

NEDELJA

(Zhaaja vsak teden.

Prinaša vsakokratni nedeljski evangelij in razlago ter druge podoben verske članke, razen tega pa resničen dogodljaj iz misijonov »Mladostni navihaneec — postane redovnik« in mične zgodbe za deco.

Stane mesečno samo 2 Din, celoletno 24 Din. Še danes si naročite NEDELJO po dopisnici na spodnji naslov:

Uprava NEDELJE, Maribor, Slomškov trg 20.

dobrodušni gostilničar je imel včasih dosti opravka, da je napravil med pivci red.

Vsled slabega vremena tisti večer ni bilo dosti gostov »Pri slonu«. Med redkimi gosti je bil mestni birič Jožef Krpan, uslužben pri tedanjem mestnem sodniku Valentinu de Beurgo, mož orjaške postave, z dolgo že precej sivo brado ter močnim gromečim glasom. Bil je svojemu gospodu nad vse vdan in zvest v službi; ravno tako je tudi spoštoval mestnega pisarja Jakoba Kodra, ki je bil napram njemu vedno ljubeznjiv. Ker je bil v tej službi že dolgo let, se je čutil skoro domačega v hiši mestnega pisarja, ter mu je tudi bilo znano vse, kar je bilo v zvezi s to družino.

Usoda nesrečne Monike je tudi njemu šla k srcu, saj jo je poznal od njenega rojstva, jo pestoval kot dete ter se veselil, ko se je razvijala kakor rožica. Da je postala žrtev strasti nečimernega grofa Thurna, ni mogel pozabiti, saj je bil tudi sam oče ter je imel hčer Ciliko, s katero je dosti občevala nesrečna Monika. Vedel je tudi, da je dosti kriv tiste nesreče grof Tatenbah, ki je dal svojemu prijatelju sredstva za izvršitev zločina, saj tako je slišal govoriti mestnega pisarja Jakoba Kodra.

Vsled tega je razumljivo, da Jožef Krpan ni

maral grofa Tatenbaha, še manj pa njegovega slugo, lokavega Boltažarja Ribla, o katerem je vedel, da je nekak zaupnik svojega gospoda v vseh ljubezenskih in drugih zadevah in je gotovo tudi imel svoje prste vmes, ko je grof Thurn stegnil svoje roke po pisarjevi hčeri.

Z mestnim biričem sta bila mestna nočna čuvaja Andrej Rebernik ter Ivan Frank. Bila sta srednje velike postave z dolgo brado ter zaduhlega obraza. Temu se ne more čuditi, ker njuna služba je taka, da morata biti na straži, dočim drugi v svojih posteljah sladko spiyo. Bedenje zmanjšuje človeške moči, in da se te zopet poživijo, je najboljšo zdravilo čaša vinca rujnega ali pa požirek dobre žganjčke. In teh zdravil, hvala Bogu, ni manjkalo. Po svojih poslih sta prišla v vse gostilne gledat, ali je vse v redu in ali se gostilničar drži policijskega časa. Da li so se takratni gostilničarji strogo držali svojih predpisov ali ne, o tem nam kronika ne poroča. Zunanja podoba mestnih nočnih čuvajev pa je pričevala, da sta obadva bila stroga v spoštovanju policijske ure ter uradno poslužna v izpraznjevanju kozarcev, da ne bi prekoračenje policijske ure trajalo pre dolgo.

To noč je bila posebno naporna služba, ker je

cerkve z govori fantov in petjem. Po večernih se uprizori pretresljiva Meškova igra »Pri Hrastovih« s primernim uvodom in petjem. Fantje, sosodni in domačini, pripravite se fe sedaj!

Skofljska zveza društva »Krščanska šola« v Mariboru ima svoj redni občni zbor v ponedeljek dne 25. avgusta, ob 9. uri v dijaškem semenišču v Mariboru, Koroševa ulica 12. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročila odbornikov. 3. Volitev ene tretjine odbornikov. 4. Slučajnosti.

Sv. Trije kralji v Slov. gor. V naši romarski cerkvi se bo vršil v nedeljo dne 31. avgusta velik mladeniški shod za srednje Slovenske gorice. Pridigoval bo profesor Jeraj, na zborovanju po pozni službi božji pa nastopi več odličnih govornikov. Opozorjamo že sedaj mladeniče lenarške dekanije in sosodnih dekanij, da agitirajo za veliko udeležbo, da bo ta mladeniški tabor veličastna manifestacija za sv. Cerkev in za versko življenje, pa tudi za rodoljubno delovanje v slavo naši jugoslovanski državi.

Sv. Barbara v Haložah. Dne 24. avgusta nastopijo v dvorani tukajšnjega Katoliškega prosvetnega društva naši gimnazijci z veselo igro »Naši dijakci«, spisal Dragotin Kete, ter z več komičnimi prizori. Dijaki zapoje na odru tudi več lepih narodnih pesmi pod vodstvom domačega g. organista. Pričetek predstave je ob 15. uri. Kdor si hoče privoščiti ta dan za par dinarjev poštene zabave, naj pride v dvorano pri sv. Katarini, k predstavi naših dijakov!

Pasijon v Savinjski dolini. Odsek Prosvetnega društva na Polzeli priredi v dneh od 14. do 24. avgusta Kristusovo trpljenje in smrt »Pasijon« popolnoma z lastnimi močmi. Predstave se vršijo po sledečem redu: v četrtek dne 14. avgusta ob 8. uri zvečer, v petek na praznik dne 15. avgusta, v nedeljo dne 17. in drugo nedeljo dne 24. avgusta pa vselej ob treh popoldne, vedno v prostorih zgornje tovarne. Društvo si je nabavilo za ta namen popolnoma nov oder znotranje površine 60 m. Vse potrebne kostume dobi iz Ljubljane.

Svetovna produkcija Ford-tovarne je znašala v maju za osebne in tovarne vozove, vračunavši za inozemske tovarne odposlane jednote, skupno 191.813 komadov. Od tega odpade na Ameriko 165.636, na eksport 26.177 komadov.

Sramotljivost. Mati je fantka okregala, in mu nato rekla: »Nič te ni sram!« Fantek: »Mama, kako se pa pozna, da je človeka sram?« — Mati: »Ves rdeč postane po obrazu!« Fantek: »Kako pa to, da se naš stric Jaka le na koncu nosa sramuje?« Zdaj pa ni več dobil odgovora.

Zvito. Kmetica je zbolela in prišel je zdravnik ter nezaupno vprašal: »Ali tudi lahko plačate?« — Kmet je spustil par zlatnikov na mizo: »Te dobite, če ozdravite ali usmrtilite mojo ženo.« Po preteku enega tedna je žena umrla. Prišel je zdravnik po obljubljeni denar. Kmet ga vpraša: »Ali ste ozdravili mojo ženo?« — Zdravnik: »Žal ne!« — »Ste jo usmrtili?« — »Bog obvaruj!« — »Potem pa tudi ne morete zahtevati denarja! Srečno!«

V neki družini so imeli novoporočnega, bogatega strica. Mali nečak se mu nekoč približa in ga naivno zaprosi: »Striček, zapri oči!« Stric: »Zakaj pa, Jurček?« — Mali: »Ata je rekel, ko boš zatisnil oči, bomo dobili mnogo denarja.«

Ljudska Samopomoč v Mariboru naznanja, opetovano vsemu cenj. občinstvu Slovenije, da nimajo naši poverjeniki nobene pravice do kakšnega inkasa; v znak prijave sprejme stranka od poverjenika začasno potrdilo pristopa s podpisom poverjenika in poštno položnico. Priznavamo le plačila po naših poštinih položnicah, oziroma nakaznicah in direktna plačila v naši pisarni. Vsak poverjenik se ima izkazati z našim društvenim pooblastilom.

DOPISI

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Gradbena dela na naši novi cesti so se pričela v četrtek dne 7. avgusta. Poseben tehnik vodi dela na naši cesti in na cesti Maribor—Sv. Lenart. — Sadna trgovina je že živahna. Tri tvrdke nakupujejo jabolka, med temi tudi Sadjarska zadruga iz Maribora. Ta je priredila nedavno krasno uspel poučen shod. Dvorana je bila polna hvaležnih poslušalcev. Izčrpno in vele-

zanimavo nam je razložil žalostni današnji gospodarski položaj nadrevizor Pušenja. Ravnatelj Rudi pa nam je razložil pomen sadjarske zadruge ter načine spravljjanja. Da nam bo mogoče izvršiti vse načrte, moramo biti zdravi, zato nas je na tem shodu opozoril zdravnik dr. Kramberger na jetiko, da se je obvarujemo z vsemi močmi. Vsem trem gospodom govornikom srčna hvala! Shod ne bo ostal brez sadu.

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Niso še skoraj zvonovi utihnili, ki so zapeli slovo našemu vzornemu možu in ceravenemu ključarju Mašlinu Zlodnjak, že nam je zopet kruta smrt ugrabila enega izmed najboljših mož, veleposestnika Simona Toplak iz Mostov, ki je mirno v Gospodu zaspal v 57. letu svoje starosti. Bil je pravi vzor krščanskega moža in očeta. V njegovi hiši so imeli prostor skoro vsi nabožni in krščanski listi. Njegova radodarna roka je bila odprta za vsakega reveža, ki je potrkal na vrata. Da je bil zelo priljubljen, je pričal njegov pogreb, ki se ga je kljub slabemu vremenu udeležilo veliko število ljudstva. Svojo služinčad je navajal le k dobremu in krščanskemu življenju, v čemur bi ga morali posnemati vsi gospodarji. Njemu bodi vsemogočni Bog obilen plačnik, njegovi 97 let stari materi, ženi in otrokom pa izročamo svoje iskreno sožalje!

Sv. Križ pri Rogoški Slatini. Posestniki, ki so bili v naši župniji od toče prizadeti in ki želijo, da bodo deležni podpore (semenskega zita), morajo pristopiti kot člani v Kmetstvo zvezo. Kajti pri tej dobrohotni podpori pridejo v poštev samo člani Kmetске zveze. Kateri se še niste vpisali, storite to čimprej. Vpisovanje se vrši v kaplaniji in pri zaupnikih Kmetске zveze.

Maribor. V kn.-šk. dijaško semenišče so sprejeti: Anžel Feliks od Sv. Antona v Slov. gor., Čeh Franc od Sv. Bolfenka v Slov. gor., Drevenšek Anton od Sv. Lovrenca na Dravskem polju, Duh Andrej iz Beltincev, Fideršek Jakob od Sv. Lovrenca na Drav. polju, Gorišek Karol iz Nove cerkve, Gungl Stanislav iz Jarenine, Halas Štefan iz Črensovcev, Jeza Ludvik iz Črne gore pri Ptuj, Kandolf Alojz iz Dola pri Hrastniku, Kregar Alfonz iz Sv. Pavla pri Preboldu, Lapuh Janez iz Artič, Lorber Stanislav iz Sv. Jurija v Slov. gor., Lužnik Janez iz Št. Janža pri Dravogradu, Novak Andrej iz Ljutomera, Petelinšek Ludovik iz Frankolovega, Petruša Stanislav iz Šmarja pri Jelšah, Planinšič Jožef iz Remšnika, Planinc Maks iz Trbovelj, Rojs Srečko iz Sv. Ruperta v Slov. gor., Slatinšek

s ptujskega polja vlekel mrzel veter, poleg tega sta naletavala dež in sneg, da sta bila mokra do kože. Zato jima je bilo po godu, da ju je povabil mestni birič na kocke za merico vina. Dobro sta vedela, da Krpan ni stiskač ter rad plača, če tudi kaže rezultat igre na drugega plačevalca.

Sedeli so v skritelem kotu, da jih ne bi zapazil kak gospod, ki je znan z mestnim sodnikom ter bi mu morda povedal, kje opravljajo čuvaji mestnega reda in miru svojo službo. Pred njimi je stal vrček dobrega Pekarčana in da so imeli primerno podlago za alkohol, so prigriznili nekoliko mesa, ki jim ga je podaril mesar Matija Kebrač. Temu sta namreč pomagala vjeti divjega bika, ki je ušel njegovim pomagačem, ker se mu ni ljubilo iti v klavnico.

Stara ura na sajasti steni se je vzbudila in kukavica je zakukala sedmo uro; bil je torej čas večerje.

Navadno je bilo v tem času v gostilni prav živahno, kajti proti večeru so prihajali meščani, posebno obrtniki v prvo sobo, da si odpočijo od dela in truda ter zopet okrepijo zrahljano zvezo med dušo in telesom. Navadno so prihajali ti-le: Peter Paumgarten in Andrej Felber, ki sta vplivala zvonove; z njima se je družil kovač Matija

Anthauer, zlatar Arnold Just ter medar Franc Golob. Tudi poštar Ivan Peret, ki je kot prvi izvrševal to službo v Mariboru, je prišel po dovršenem poslu kaj rad sem in vedel vsak dan povedati, kakšna gospoda se je vozila danes od Trsta in Ljubljane skozi Maribor proti Gradcu in Dunaju.

Njega so radi poslušali, ker je znal povedati vse do zadnjih podrobnosti in še tako neznatno novico opisati tako zanimivo, da so nekateri pozabili zapreti usta, ko je pripovedoval to in ono, bodisi resnično ali pa izmišljeno.

Tudi učitelj Martin Pistor ter Nikolaj Storf sta dostikrat prišla, da oplakneta šolski prah, če tudi je bila plača bolj pičila.

Gostilničar Pahernik je ravnokar sedel k mizi, da zavžije malo večerjo, ki mu jo je dala njegova žena Tona skozi malo odprtino v steni. Za danes večer je vedel, da ne bo več gostov, zato si je hotel malo odpočiti ter si je natočil kozarec Jeruzalemca, da ga malo pogreje, ker je vino bilo dosti hladno.

V tem trenutku se odprejo vrata sobe in vstopil je Boltažar Ribl, ravnokar odslovljeni sluga grofa Tatenbaha.

Ko ga gostilničar zagleda, se takoj dvigne,

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskanice v latinici in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Čekov. račun št. 10.502

Telefon interurb. št. 2113

